

Viljelijän on hyvä ymmärtää kilpailulainsäädäntöä

Kilpailulaki kieltää maataloustuotteiden hinnoista puhumisen muun muassa tuottajajärjestön kokouksessa. Määräävästä markkinaosuudesta ja kartelleista esimerkiksi saneleva kilpailulaki on tiukka, mutta sen kiemoista on hyvinkin mahdollista päästä jyvälle, vakuuttaa MTK:n maatalouslinjan lakimies Marica Twerin.

Auni Vääräniemi

Uudistuneen kilpailulain muutokset astuivat voimaan kesäkuussa. Uudistuksen taustalla on EU-direktiivi, joka edellyttää jäsenvaltioita tehostamaan kilpailulain täytäntöönpanoa ja kilpailurikkomuksiin puuttumista.

Erityisen merkittäviä vaikutuksia kilpailulaki tuo etenkin toimialajärjestöille, kuten MTK:lle.

Jos järjestö tai sen edustaja tekee kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) tulokinnan mukaan rikkomuksen, voivat seuraukset kielletystä toiminnasta olla 10 prosenttia jäsenten yhteenlasketusta liikevaihdosta.

”Seuraamusmaksu suuruus perustuu pelotevaikutukseen. Yritysten halutaan toimivan oikein. Toisaalta KKV keskustelee myös, joten jos se auttaa, niin seuraamuksia ei välttämättä tule”, MTK:n maatalouslinjan lakimies **Mari- ca Twerin** selventää.

Mitä ja kuka saa puhua mistäkin,

Tuottajayhdistyksessä tai liiton johtokunnassa toimiva ei voi sanoa julkisesti mielipidettään tuottajahinnoista. Myös boikotti ja hintasuositukset ovat kielletty.

hämmentää kovasti. Nyrkkisääntönä kilpailulain tulkinnassa voidaan MTK:n kaltaisen toimialajärjestön toiminnassa pitää sitä, että euroa ei saa sanoa julkisesti.

”Mitä tuotettavan maidon tai jonkun hinnan pitäisi olla, siitä ei saa julkisuudessa puhua. Sen sijaan sallittua on esimerkiksi kertoa, että hinnat ovat liian alhaiset. Myös hintasuositusten antaminen on laitonta tai vaikkapa tietyn teurastamon boikotointi”, Marica Twerin sanoo.

Millä tavalla uudistetun kilpailulain raskaat pykälät koskevat yksittäistä

viljelijää?

Vastuu alkaa, kun viljelijä puhuu tuottajayhdistyksen tai liiton johtokunnan jäsenen äänellä.

”Vaikuttamistyön ulkopuolella oleva viljelijä voi kertoa mielipiteensä tuottajahinnasta. Mutta jos kuuluu tuottajajärjestön johtokuntaan, silloin hinnoista puhuminen on kiellettyä”.

Kilpailulain noudattamista valvovala kilpailu- ja kuluttajavirastolla on hyvin laajat oikeudet.

Tutkimukseensa virasto saavat viedä puhelimia ja tietokoneita ja katsoa pikaviestejä. Roskakoritkin lähtevät

heidän mukaansa. Marica Twerinin mukaan KKV:lla pitää olla epäily laittomasta toiminnasta. Kun sellainen on, virasto voi tehdä iskun.

”Suomessa kilpailulain rikkomisesta kovimmat sakot eli 72 miljoonaa euroa on saanut Valio. Seuraamusmaksujen lisäksi tulivat vahingonkorvaukset”.

Kilpailulaki ei kuitenkaan kiellä aivan kaikkea. Viljelijöiden yhteiset hankintarenkaat ovat sallittuja, ja jopa suotavia.

Marica Twerin huomauttaa, että hyväksytyt tuottajaorganisaatiot voivat

keskustella keskenään myös hinnoista.

Tuottajaorganisaatio on tietyn maataloustuotteen tuottajien omasta aloitteestaan perustama yhteenliittymä, joka toteuttaa jäsentensä maataloustuotteiden tuotantoon liittyviä tavoitteita.

Tällä hetkellä näitä tuottajaorganisaatiota on kahdeksan Suomessa, lähinnä vihannestuotannon alalla.

”Tuottajaorganisaatio on täydellinen turvasatama kilpailulainsäädännöstä. Se voi oikeasti vahvistaa viljelijän asemaa”, Twerin sanoo.

Osallistu kilpailulakikoulutukseen Teamsissa!

MTK-Lappi järjestää koulutuksen kilpailulaista Teamsin kautta **maanantaina 25.10 klo 11-12.30.**

Linkki Teamsiin laitetaan lähempänä tapahtumaa liiton nettisivulle.

Koulutuksen vetää MTK:n lakimies **Marica Twerin.**

Muutoksia Välitä viljelijä -hankkeessa ja Melassa

Välitä viljelijästä -hankkeessa aloitti Lapin alueella kesäkuussa uusi työntekijä, kun Merja Väinämö alkoi auttaa Itä-Lapin viljelijöitä.

Itä-Lapin, Koillismaan ja Kainuun alueen Välitä viljelijästä -projektityöntekijä **Merja Väinämö** aloitti työnsä kesäkuun puolivälissä.

Aiemmin tällä alueella toiminut **Jussi Pulkkinen** siirtyi toisiin töihin. Hankkeessa Itä-Lappia lukuun ottamatta muuta Lappia hoitava **Eija Tammela** on edelleen tehtävässään.

Välitä viljelijästä -projektityöntekijät auttavat maatalousyrittäjiä kohtamaan erilaisia elämän ja työn haasteita.

Aina ei ole voimia ottaa selvää asioista itse ja ongelmat saattavat kasaantua. Projektityöntekijä kartoittaa tilanteen, etsii apua ja ratkaisukeinoja.

”Olisi hyvä ottaa projektityöntekijään yhteyttä jo varhaisessa vaiheessa. Ei tarvitse olla edes vielä mikään kriisitilanne, autamme pienissäkin haasteissa”, Merja Väinämö sanoo.

”On aina helpompi löytää ratkaisu ja ennen kuin ne pääsevät kasaantumaan valtaviksi röykkiöiksi”.

Eija Tammela
eija.tammela (at) mela.fi
p. 050 331 8973

Merja Väinämö
merja.vainamo (at) mela.fi
p. 050 462 1109

Mela-asiamiesten alueet ja yhteystiedot

Mela-asiamiesten alueisiin on tullut muutoksia:

Jarno Ronkainen
(Kemi, Keminmaa, Pello, Ranua, Rovaniemi, Simo, Tervola, Tornio, Ylitornio)
p. 029 435 2662
jarno.ronkainen (at) mela.fi

Martti Määttä
(Kemijärvi, Kuusamo, Pelkosenniemi,

Posio, Salla, Savukoski, Taivalkoski)
p. 029 435 2646
martti.maatta (at) mela.fi

Nina Maarit West
(Enontekiö, Inari, Kittilä, Kolari, Muonio, Sodankylä, Utsjoki)
p. 029 435 2664
ninamaarit.west (at) mela.fi

Pääkirjoitus: ”Miksi MTK ei tee mitään?”

Näillä sanoilla julkiseen mollaamiseen väsynyt jäsen monesti kyseenalaistaa jäsenmaksun tekstariportalstoilla tai somessa. Järjestön täytyisi kiihkeäluonteisempien jäsenten mukaan nousta barrikadeille, mennä lakkoon ja kaataa maidotkin maahan.

Uskon, että suurin osa jäsenistä kuitenkin kannattaa rauhalliseen suomalaiseen tapaan asiallista keskustelua ja pitkäjänteistä vaikuttamista asioihin.

Valitettavasti MTK:n täytyy kerrata ihan peruskoulubiologiaa osalle päättäjistä ennenkuin voi esittää kantansa ja vaateensa.

Meille itsestäänselvät asiat eivät välttämättä ole sitä muille ja siihenkin viestintään menee yllättävän paljon aikaa.

Nyt julkinen keskustelu on kuitenkin saatu ainakin osin käännettyä raiteilleen eli maa- ja metsätalous ei ole ilmasto- ja ympäristöpahis vaan ongelmien ratkaisu.

Poliitikkojen on pystyttävä vaan tekemään päätökset ja korvattava viljelijöiden yhteiseksi hyväksi tekemä työ. Talkoisiin ei ole enää varaa.

Vasta luottamustoimissa tai muuten itse aktiivisesti mukana ollessa hahmottaa MTK:n tekemän valtavan taustatyön ja vaikuttamisen määrän.

Asioihin perehtymistä riittää toimihenkilöiden lisäksi meille luottamushenkilöille niin paljon kuin vain kukin jaksaa omilta töiltään lukea ja sisäistää.

Tällä hetkellä työn alla ovat CAP27-lausunnon lisäksi mm. luonnonsuojelu-, ilmasto-, rakennus- ja maankäyttölait.

Nykyaikana jokainen pääsee vaikuttamaan kertomalla mielipiteensä lausuntopalvelussa yms, mutta materiaalia

on todella paljon ja osan ymmärtämisen vaatisi lakiopintoja pohjaksi.

Jäsenmaksu on todella pieni hinta pelkästään siitä, että joku muu lukee punakynän kanssa aineistot puolesta-si!

MTK:n työ on välillä näkymättömiä torjuntavoittoja, mutta juuri sitä tärkeintä jäsenpalvelua eli edunvalvontaa!

Syystöiden ääreltä,

Hanna-Mari Kasurinen
MTK-Lapin puheenjohtaja

Paimenlomat aloitti varovaisesti ja saa jatkoa

Lehmiloma Tervolan Louella oli osa Lapin paimenlomia. Kuva: Jukka Pekka Königs

Leader-hanke Avoimet miljööt ja aidot elämykset lanseerasi kulu-neena kesänä matkailukonseptin, Lapin paimenlomat.

Ensimmäisenä kesänä konseptia ryhdyttiin kokeilemaan kuudessa lappilaisessa kylässä. Tarjolla oli lammas- ja lehmipaimenlomia. Idean taustalla on ollut Metsähallituksen luoma suositut Paimenviikot.

”Meillä ideana oli lisätä kylämatkai-

lua. Lapin paimenlomat toimii Metsähallituksen Paimenviikkohin verrattuna täällä aidossa lappilaisessa maalaismiljöössä”, kertoo projektipäällikkö **Annikka Kostamo** Avoimet miljööt ja aidot elämys -hankkeesta.

Paimenlomien tavoitteena oli päästää vieraat mukaan maatilojen arkeen ja lisätä maatilojen vetovoimaisuutta. Mukaan ensimmäisenä kesänä lähti lammastiloja ja yksi lypsykarjatilaa. Ke-

sän jälkeen tehdyn palautekeskustelun mukaan osallistuneet tilat kokivat pilotointiin osallistumisen mukavana kokemuksena.

”Paimenlomat saavat ensi kesänä jatkoa, mutta koska hanke loppuu tähän vuoteen, mietimme vielä, miten toimintaa jatketaan.”, Kostamo pohtii.

Lehmiensä kanssa mukana Paimenlomien tarjonnassa ollut tervolalainen **Jukka Pekka Königs** koki omasta osuudestaan jääneen ihan hyvä fiilis. Hänellä oli ensimmäisenä kesänä vain yksi lomalainen.

”Hän osallistui maatilan puuhiin milloin halusi ja pyöri paljon kameran kanssa”.

Königs vinkkaa Paimenlomia tarjoamista harkitsevia miettimään majoitussasiat hyvin.

”Tämä on sitä kestävä matkailua, ollaan hiljokseen valmiissa puitteissa”.

Tulossa helmikuussa!

Lapin Maaseutugaala järjestetään 18.2.2022. Seuraa ilmoittelua!

Syyskokoukset

MTK-Lapin alueen tuottajayhdistysten syyskokousten aikataulut tulevat verkkosivuillemme. Tapahtumat näet verkkosivun etusivulta.

lappi.mtk.fi

JÄNKÄVIESTI

Päätoimittaja:

Kaija Kinnunen
p. 0400 397 336
kaija.kinnunen@mtk.fi

Toimitus ja taitto:

Auni Vääräniemi
p. 040 577 9186
auni.vaaraniemi@elisanet.fi